

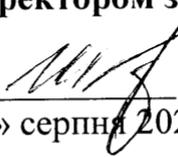
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

проректором з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
«30» серпня 2024 р.

ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма:	Естрадний спів
Освітній рівень:	(перший) бакалаврський
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

кандидат мистецтвознавства,
доцент, доцент кафедри
естрадно-вокального мистецтва

Наталія ТОЛОШНЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва,
протокол №1 від «29» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

Наталія ТОЛОШНЯК

УЗГОДЖЕНО:

заступник зав. кафедри

Тарас КМЕТЮК

Гарант ОП

Наталія ТОЛОШНЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради,
протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

e-mail	nataliia.toloshniak@ukd.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра естрадно-вокального мистецтва, ауд. 608
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua/person/toloshnyak-nataliya-0
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=6429

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Елементарна теорія музики є основоположною складовою частиною професійної підготовки здобувачів освіти, оскільки містить у собі базові відомості з курсів гармонії, сольфеджіо, аналізу музичних творів. Пропонована дисципліна вивчає елементи музичної мови та їх взаємодію на підґрунті метроритму, ладотональності та форми. Вивчення цього предмета вимагає поступового практичного закріплення кожної теми, яке надалі допоможе студентам свідомо сприймати та аналізувати музичний текст.

Мета та завдання дисципліни полягає у здобутті студентами теоретичних знань та практичних навичок з елементарної теорії музики, необхідних для майбутньої діяльності в навчально-виховних закладах, у сольному та колективному виконавстві.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- теоретичний матеріал курсу в повному обсязі;
- основну термінологію, яка використовується у професійній музичній культурі;
- дослідження в теоретичному музикознавстві з проблем вивчення теорії музики.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- застосовувати базисні знання з курсу «Елементарна теорія музики» на практиці;
- пов'язувати теоретичний матеріал із музично-слуховим досвідом (сольфеджіо та історією музики);
- виконувати письмові завдання, володіючи навиками точного запису нотного тексту;
- грати на фортепіано всі елементи музичної мови;
- аналізувати мелодії чи фрагменти музичного твору;
- працювати з базовою та додатковою літературою, нотним текстом.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПІ «Естрадний спів», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» 01 вересня 2024 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті /вокалу /диригування /теорії, історії музики /композиції. РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	
СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	
СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1,2		
Кількість кредитів ECTS	Денна форма	Заочна форма	
	4	4	
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	практичні	56	12
Самостійна робота		64	108
Форма підсумкового контролю	Залік, Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Гармонія
	Основи звукорежисури та студійно-сценічний практикум
	Виробнича (професійна) практика

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем практичних занять

I семестр

Змістовий модуль 1. Музична фонетика та нотна графіка

Тема 1. Вступ. Музичний звук та його властивості. (2 год)

Музика як вид мистецтва. Мета і завдання курсу «Елементарна теорія музики» в комплексі музично-теоретичних дисциплін. Характеристика музичного звука: висота, тривалість, гучність, тембр. Обертони. Натуральний звукоряд.

Питання для самостійного вивчення: Явище резонансу та його значення в музичній практиці – 2 год. (3,7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 2. Музична система та її елементи. (2 год)

Музична система. Визначення. Елементи музичної системи: ступені (основні й похідні), звукоряд, діапазон, регістри, октави.

Питання для самостійного вивчення: Діапазони співочих голосів та інструментів – 2 год. (3,7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 3. Музичний стрій. (2 год)

Музичний стрій. Визначення. Піфагорів стрій. Характерні ознаки чистого строю. Історія формування та особливості хроматико-енгармонічного (рівномірно-темперованого строю). Явище енгармонізму.

Питання для самостійного вивчення: Музичний стрій та виконавська практика. Камертон – 2 год. (3,7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 4. Нотне письмо. (2 год)

Нотне письмо. Визначення.

Сучасна нотація та її елементи: ноти, нотоносець, тактова риска, знаки альтерації, літерне та складове позначення звуків, знаки збільшення тривалостей, види пауз.

Системи ключів «До», «Соль», «Фа».

Питання для самостійного вивчення: Історія розвитку музичної нотації. Форми запису багатоголосної музики. Хорова, оркестрова й ансамблева партитури – 2 год. (3,7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Змістовий модуль 2. Ритм. Метр. Розмір. Темп.

Тема 5. Ритм. (2 год)

Визначення ритму. Ритм як один із засобів музичної виразності.

Основні ритмічні одиниці: ціла, половинна, четвртна, восьма, шістнадцята, тридцять друга.

Особливі види ритмічного поділу: тріоль, квінтоль, септоль, дуоль, квартоль та ін.

Питання для самостійного вивчення: Ритмічний малюнок. Поліритмія. – 2 год. (1, 2, 3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 6. Метр. Розмір. (2 год)

Визначення метру. Регулярний метр. Вільний метр. Такт, тактова риска, затакт.

Визначення розміру. Види розміру та схеми тактування. Прості розміри (дво- та тридольні). Складні розміри (чотири-, шести-, дев'яти- та дванадцятидольні). Змішані розміри (п'яти-, семи- та одинадцятидольні). Змінні розміри та їх види: рівномірно-змінні й нерівномірно-змінні. Поліметрія. Групування. Визначення.

Питання для самостійного вивчення: Основні принципи групування в інструментальній музиці: групування у простих розмірах; групування у складних розмірах. Групування у вокальній музиці. – 2 год. (3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 7. Взаємодія метру і ритму. Синкопа. Геміола. (2 год)

Поняття метроритму. Синкопа та її види: міжтактова синкопа; внутрішньотактова синкопа та її види – міждольова та внутрішньо дольова. Геміола.

Питання для самостійного вивчення: Різні види ритмічного руху: рівномірний, пунктирний, остинатний та ін. Значення ритму й метру в музиці. – 2 год. (3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 8. Темп. Динаміка. Агогіка. Артикуляція. (2 год)

Темп. Запис темпу. Агогіка. Динамічні відтінки та їх позначення. Артикуляція.

Питання для самостійного вивчення: Метроном – 2 год. (3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Змістовий модуль 3. Лад. Тональність.

Тема 9. Лад та його елементи. (2 год)

Лад. Елементи ладу. Поняття стійкості та нестійкості: стійкі ступені; нестійкі ступені; тяжіння та розв'язання нестійких ступенів у стійкі. Гама. Визначення.

Питання для самостійного вивчення: Назва ступенів гами – 2 год. (3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 10. Мажорний лад та його види. (2 год)

Мажорний лад. Визначення.

Види мажорного ладу: натуральний мажор, його будова; гармонічний мажор, його будова; мелодичний мажор, його будова.

Питання для самостійного вивчення: Порівняльна характеристика тетраходів всіх видів мажорного ладу – 2 год. (3,4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 11. Мінорний лад та його види. (2 год)

Мінорний лад. Визначення. Види мінорного ладу: натуральний мінор, його будова; гармонічний мінор, його будова; мелодичний мінор, його будова.

Питання для самостійного вивчення: Порівняльна характеристика тетраходів всіх видів мінорного ладу – 2 год. (3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Змістовий модуль 4. Інтервали

Тема 12. Класифікація інтервалів. (2 год)

Інтервали. Визначення, назви, позначення. Класифікація інтервалів: прості й складені інтервали; мелодичні, гармонічні (фонізм, консонанси й дисонанси).

Обернення інтервалів. Енгармонічні інтервали.

Питання для самостійного вивчення: Акустичні й ладові інтервали (стійкі, нестійкі; діатонічні, хроматичні) – 4 год. (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)

Тема 13. Інтервали на ступенях натуральних ладів (2 год) та гармонічних ладів.

Інтервали на ступенях натурального мажору та мінору. Розв'язання нестійких та дисонуючих інтервалів.

Питання для самостійного вивчення: Виразові можливості мелодичних та гармонічних інтервалів – 4 год. (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)

Тема 14. Інтервали на ступенях гармонічних ладів (2 год)

Характерні інтервали гармонічних ладів: зб.2., зм.7., зм.4., зб.5. Тритони (дві пари). Розв'язання в мажорі та мінорі.

Питання для самостійного вивчення: Спільні та відмінні ознаки характерних інтервалів та тритонів. – 2 год. (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)

II семестр

Змістовий модуль 5. Діатоніка. Лади народної та професійної музики.

Тема 15. Діатоніка. Лади народної музики. (2 год)

Неповні ладові структури: трихорди, тетрахорди, пентахорди.

Пентатоніка та її види: мажорна, мінорна. Діатоніка. Види тетраходів.

Семиступеневі діатонічні лади.

Питання для самостійного вивчення: Еволюція ладу як музичного явища – 3 год. (5, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)

Тема 16. Лади професійної музики. (2 год)

Мажор та мінор із двома збільшеними секундами. Змінні лади. Мажоро-мінор.

Питання для самостійного вивчення: Штучні лади професійної музики: збільшений (цілотнова гама), зменшений лади та їх використання в музиці. – 3 год. **(5, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)**

Змістовий модуль 6. Акорди

Тема 17. Акорди. Класифікація акордів. (2 год)

Співзвуччя та акорд. Визначення, назви й позначення акордів терцевої структури (тризвуки, септакорди, нонакорди). Класифікація акордів: консонуючі та дисонуючі; діатонічні та хроматичні; стійкі та нестійкі. Основний вид акорду та його обернення. Виклад акордів (повний, неповний).

Питання для самостійного вивчення: Акорди нетерцевої будови – 3 год. **(3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)**

Тема 18. Тризвуки та їх види. Тризвуки в тональності та від звука. (4 год)

Чотири види тризвуків – визначення, позначення та структура. Обернення тризвуків – визначення, позначення, інтервальна структура. Головні та побічні тризвуки ладу. Енгармонізм обернень збільшеного тризвука.

Питання для самостійного вивчення: Розв'язання побічних тризвуків та їх обернень в натуральному і гармонічному мажорі й мінорі – 3 год. **(3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)**

Тема 19. Септакорди та їх види. Септакорди в тональності та від звука. (6 год)

Сім видів септакордів – визначення, позначення, структура.

Обернення септакордів – визначення, позначення, інтервальна структура. Головні та побічні септакорди мажору й мінору. Розв'язання D_7 , VII_7 , II_7 та їх обернень. Енгармонізм з VII_7 .

Питання для самостійного вивчення: Способи розв'язання побічних септакордів. Виразові властивості акордів – 3 год. **(3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 20, 21)**

Змістовий модуль 7. Хроматика. (2 год)

Тема 20. Хроматизм.

Хроматизм. Хроматична гама. Правопис хроматичної гами мажору та мінору.

Питання для самостійного вивчення: Види хроматизму: прохідний, допоміжний та модуляційний – 3 год. **(3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)**

Тема 21. Ладова альтерація. (2 год)

Ладова альтерація в мажорі та мінорі.

Хроматичні інтервали на ступенях альтерованих ладів.

Розв'язання хроматичних інтервалів, їх роль в музиці.

Діатонічна спорідненість тональностей (перший ступінь споріднення).

Питання для самостійного вивчення: Модуляція та її види: відхилення, модуляція-перехід, співставлення – 3 год. (3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Змістовий модуль 8. Нотна графіка. Музичний склад. Музичний синтаксис.

Тема 22. Транспозиція та її види. (2 год)

Транспозиція. Використання транспозиції у музичній практиці.

Способи транспонування: транспозиція за допомогою заміни ключа; транспозиція на хроматичний півтон (зб.1);

транспозиція шляхом переносу нотного тексту на певний інтервал.

Питання для самостійного вивчення: Транспонуючі інструменти симфонічного оркестру – 3 год. (3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 23. Мелодія. Фактура. Секвенція та її види. (2 год)

Мелодія та її основні компоненти. Вокальна та інструментальна мелодії. Структура мелодії. Принципи розвитку мелодії.

Секвенція та її елементи. Класифікація секвенцій: за напрямом руху; за ладотональними ознаками. Діатонічні (тональні) секвенції.

Модулюючі секвенції та їх види: хроматичні секвенції; транспонуючі секвенції.

Питання для самостійного вивчення: Види фактури. Одноголосся. Багатоголосна фактура та її види: гетерофонія; поліфонія; гомофонія. Секвенція як один із яскравих засобів розвитку музичного матеріалу – 3 год. (3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 24. Знаки спрощення та скорочення нотного письма. Мелізми. (2 год)

Знаки спрощення та скорочення нотного письма. Мелізми як важливий елемент орнаментики. Запис та розшифрування мелізмів у музиці різних стилів: форшлаг, мордент, групето, трель, нахшлаг.

Питання для самостійного вивчення: Історія виникнення мелізмів. – 2 год. (3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Тема 25. Музичний синтаксис. Період. (2 год)

Структурованість музичного твору. Період та його будова.

Види періоду: квадратний, неквадратний, розширений, доповнений, скорочений, повторної і неповторної будови, єдиної будови, однотональний та модулюючий. *Питання для самостійного вивчення:* Синтаксичні структури: періодичність, підсумування, дроблення, дроблення з підсумуванням. – 3 год. (3, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21)

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	64	108
Опрацювання матеріалу, викладеного на практичних заняттях	16	27
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	16	27
Підготовка звітів з практичних робіт	–	–
Підготовка до поточного контролю	16	27
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	27

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

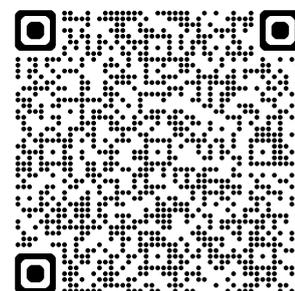
Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

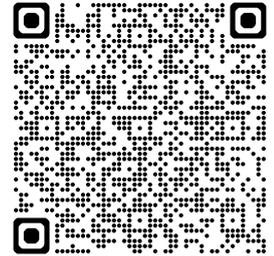
Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання

(отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Методи навчання	Метод оцінювання
РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його	– словесні методи (розповідь, пояснення); – робота з музикознавчою літературою;	<i>Поточний контроль:</i> – письмовий контроль на практичних заняттях; – самоконтроль.

понятійно-категоріальним апаратом.		
РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті /вокалу /диригування /теорії, історії музики /композиції	<ul style="list-style-type: none"> – словесні методи (розповідь, пояснення); – наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); - робота з методичною літературою 	<p><i>Поточний контроль:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – письмовий контроль на практичних заняттях; – самоконтроль. <p><i>Підсумковий контроль:</i> залік</p>
РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва	<ul style="list-style-type: none"> – словесні методи (розповідь, пояснення); – інтерактивні методи (дискусія); – метод музичного узагальнення. 	<p><i>Поточний контроль:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – письмовий контроль на практичних заняттях; – самоконтроль. <p><i>Підсумковий контроль:</i> екзамен</p>

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За

результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

На етапі **поточного** контролю оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«відмінно» – здобувач освіти системно і повно засвоїв теоретичний матеріал (на певному етапі його вивчення); вільно оперує музично-теоретичними поняттями (звукоряд, інтервал, лад, тональність, альтерація, акорди, метроритм); безпомилково виконує письмові та усні завдання; демонструє логічність, точність термінології, вміння застосовувати знання в практичних вправах (побудова інтервалів, акордів, визначення тональності, аналіз ритмічних структур); проявляє самостійність і ініціативність.

«добре» – здобувач освіти засвоїв основний теоретичний матеріал (на певному етапі його вивчення); правильно застосовує поняття та правила; допускає незначні неточності у формулюваннях або поодинокі помилки в письмових завданнях; загалом демонструє розуміння логіки музично-теоретичних процесів та вміння виконувати типові завдання.

«задовільно» – здобувач освіти засвоїв теоретичний матеріал (на певному етапі його вивчення) фрагментарно; володіє базовими поняттями, але допускає суттєві помилки у визначеннях і побудові інтервалів чи акордів; потребує додаткових пояснень; знання мають репродуктивний характер і застосовуються лише за зразком.

«незадовільно» – здобувач освіти не засвоїв основні теоретичні положення; не орієнтується в ключових поняттях і термінах; допускає грубі помилки у практичних завданнях; не вміє застосовувати знання навіть за допомогою викладача.

На етапі **підсумкового** контролю оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«відмінно» – здобувач освіти демонструє цілісне й системне розуміння курсу; аргументовано пояснює теоретичні положення; безпомилково виконує комплексні письмові завдання (побудова та визначення інтервалів, акордів, тональностей, ладових структур, ритмічних формул); вміє застосовувати знання для аналізу музичного матеріалу; використовує коректну професійну термінологію.

«добре» – здобувач освіти демонструє достатній рівень теоретичної підготовки; правильно виконує більшість завдань; допускає окремі помилки в складніших елементах (альтеровані акорди, складні ритмічні побудови); загалом володіє матеріалом і здатний до його практичного застосування.

«задовільно» – здобувач освіти знає основні поняття курсу, але не завжди може їх аргументовано пояснити; допускає суттєві помилки у письмових завданнях; демонструє недостатній рівень системності знань; практичні навички сформовані частково;

«незадовільно» – здобувач освіти не володіє основними теоретичними знаннями; не може виконати базові письмові завдання; демонструє відсутність системного розуміння курсу; професійна термінологія використовується некоректно або не використовується.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Амосова Н. В. Казак І. І. Музична грамота : Навчально-методичний посібник із сольфеджіо та теорії музики для учнів 1-7 класів дитячих музичних шкіл. Рівне, 2015. 96 с.
2. Ганзіна Т. І. Правила з елементарної теорії музики : навчально-методичний посібник для початкової мистецької освіти. Київ, 2020. 76 с
3. Калашник М. Уроки елементарної теорії музики: навчальний посібник. Харків : Фактор, 2004. 352 с.
4. Козак І. І., Амосова Н. В. Музична грамота: навч.-метод. посібник із сольфеджіо та теорії музики. Рівне : Фірма «Каліграф», 2018. 96 с.
5. Лютько Л. П. Теорія музики І курс : навчальний посібник для студентів спеціальності «Музичне мистецтво». Дніпро : Ліра, 2017. 100 с.
6. Михайловська Р. С. Послідовність інтервалів та акордів: метод. рек. для викладачів та учнів. Київ, 2013. 36 с.
7. Побережна Г., Щериця Т. Загальна теорія музики : підручник. Київ : Вища школа, 2004. 303 с.
8. Смаглій Г. А. Теорія музики : підручн. для навчальних закладів освіти, культури і мистецтв. Харків : Вид-во «Ранок», 2013. 392 с.
9. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики : підручн. для навчальних закладів освіти, культури і мистецтв / 3-е вид. Харків : Факт, 2005. 384 с.

Додаткова література

10. Баркалова Л.Л. Конспект-довідник із теорії музики. Київ: Музична Україна, 2018. 58 с.
11. Бородай М.В., Сивик О. Б. Теорія музики в системі професійної музичної освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 56 с.
12. Горемичкін А. Основи музичної мови. Підручник-дослідження з методики викладання музично-теоретичних дисциплін в системі музично-педагогічної освіти. Мелітополь: МДПУ, 2005. 161 с.
13. Палійчук І. С. Методичні рекомендації до самостійної роботи з музично-теоретичних дисциплін курсу «Теорія музики» для студентів першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 014.13 Середня освіта (музичне мистецтво) напряму підготовки 01 Освіта / Педагогіка. Івано-Франківськ : «Фоліант», 2020. 54 с.
14. Палійчук І. С. Практикум з курсу «Теорія музики» : навч.-метод. посіб. для студентів першого курсу за напрямом підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2013. 70 с.

15. Поляковська С. П. Довідковий матеріал з музичної грамоти. Вінниця : Нова Книга, 2012. 104 с.
16. Теорія музики у таблицях: Методичний посібник-гра /Укл. Криницька Т. В., Бабенко Л. В. К. : ДАКККіМ, 2006.
17. Толошняк Н. Системна організація змісту та викладання дисциплін музично-історичного циклу у вищій школі. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. May 28, 2021. Oxford, GBR. С 204-207. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-28.05.2021.v2.60>
18. Шип С. Жанр музичний // Українська музична енциклопедія / гол. редкол. Г. Скрипник. К. : НАНУ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 2008. Т. 2. С. 67–72.
19. Юцевич Ю. Є. Музика : словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2003. 352 с.

Електронні інформаційні ресурси

19. Локарева Ю. В. Теорія музики: питання методики (за вимогами кредитно- модульної системи) для студентів музично-педагогічних та мистецьких факультетів педагогічних університетів. Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. Кіровоград, 2016. 198 с. URL : <http://surl.li/gwypet>
20. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики : підручн. для навчальних закладів освіти, культури і мистецтва / 3-є вид. Харків : Факт, 2005. 384 с. URL : <https://kmaesm.edu.ua/wp-content/uploads/smaglij-g.-malovyk-l.-osnovy-teoriyi-muzyky.2013.pdf>
21. Теорія музики і сольфеджіо: Навчально-методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (спеціальність 012 Дошкільна освіта) / Т. П. Танько, Ю. В. Доля. Х : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 45 с. URL : <http://surl.li/nxqtsj>